

DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-2-66-28>

УДК 372.881.111.1

Сизенко А.С.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

АНГЛІЙСЬКА МОВА ДЛЯ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ: ІСТОРІЯ ФОРМУВАННЯ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

Анотація. Стаття присвячена дослідженню англійської мови для професійного спілкування (English for Specific Purposes) – підходу, який зародився в 1960-х роках як галузь технічного аналізу текстів. Цей підхід передбачає використання мови з акцентом на ефективність мовних навичок у професійному середовищі, що перетворило його у популярний напрям досліджень, зокрема у сфері викладання та вивчення англійської мови як іноземної. Пізніше у концепцію цього підходу західними дослідниками були введені такі основні поняття, як жанр і риторичний крок. За останні двадцять років дослідження у сфері формування навичок професійно-орієнтованого іншомовного спілкування набули світового поширення та більшої значущості, особливо в міжнародному контексті, про що свідчить велика кількість публікацій, проектів та спеціалізованих підручників. Актуальність дослідження зумовлена зростанням значення англійської мови для професійного спілкування у задоволенні комунікативних потреб представників різноманітних професійних галузей у контексті глобалізації та інтернаціоналізації бізнесу.

Ключові слова: англійська мова для професійного спілкування, ESP, цільова група, абсолютна характеристика, комунікативна мета, риторична функція.

Syzenko Anastasia

Taras Shevchenko National University of Kyiv

ENGLISH FOR SPECIFIC PURPOSES: HISTORY AND DEFINITIONS

Summary. The article deals with the study of English for Specific Purposes as an approach in English language teaching born in the 1960s within the area of technical text analysis. This approach suggests the study of language use with the emphasis on effective language skills in professional settings which has become a popular trend in the area of language teaching and learning. Later, the western researchers complemented the ESP approach with such concepts as genre and rhetorical move. Interest towards ESP has boomed in the last twenty years, especially in the international context, with new journals and papers devoted to research in ESP and coursebooks designed to meet learners' specific professional language needs.

Keywords: English for specific purposes, ESP, target group, absolute characteristic, communicative purpose, rhetorical function.

Постановка проблеми. Англійська мова для професійного спілкування (English for Specific Purposes) стала особливо плідним полем для досліджень протягом останніх трьох десятиліть. Основною метою цього особистісно-орієнтованого підходу є задоволення специфічних мовних потреб, які уможливають ефективну комунікацію у робочому середовищі та сприяють досягненню високого професійного рівня. Отже, варто дослідити, яким саме чином цей підхід сприяє досягненню такої мети; що саме сформувало історію англійської мови для професійного спілкування (ESP) як теорії та сфери досліджень. Проаналізувавши як саме виникнення цього підходу відповіло на нові потреби суспільства, можна ширше охопити його минуле і сучасне й краще зрозуміти сучасні тенденції та концептуальні засади цієї галузі педагогіки.

Метою першої частини цього дослідження є аналіз виникнення та історії розвитку англійської мови для професійного спілкування (ESP), також розглянуті її основні характеристики та зміни до трактування її засад з моменту впровадження цього підходу у 1960-х.

Друга частина цієї статті спрямована на розкриття основних визначень, сформульованих для англійської мови для професійного спілкування (ESP). При цьому увага зосереджується на вагомому внеску до розробки цього питання найбільш відомих методистів та дослідників у цій галузі.

У статті виділені та проаналізовані основні функції цього підходу, оскільки повне визначення англійської мови для професійного спілкування (ESP) не може бути сформоване без аналізу її ключових характеристик та елементів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Т. Хатчінсон і А. Вотерс дослідили розвиток англійської мови для професійного спілкування (ESP) від часів її зародження до кінця Другої світової війни. У новому, керованому комерцією світі багато хто вбачав необхідність у вивченні саме англійської мови, яка вважається загальноприйнятною мовою міжнародного спілкування. Ті, для кого англійська мова була нерідною, сприймали її як нову *lingua franca*, що відповідала їхнім потребам у сфері міжкультурної комунікації, ведення бізнесу та обміну інформацією.

У 1960-х роках відбулися зміни на світових ринках, що призвело до становлення англійської мови для професійного спілкування (ESP) як дисципліни. Згідно з Т. Хатчінсоном і А. Вотерсом, англійська мова професійного для спілкування (ESP) виникла внаслідок розвитку світової економіки, що стало поштовхом до технологічного прогресу, збільшення економічної потужності багатих нафтою країн та зростаючої кількості закордонних студентів в англійськомовних країнах [1, с. 6–7]. Також, за словами А. Джонса і Т. Дадлі-Еванс, міжнародна спільнота визнала важливість вивчення англійської мови не тіль-

ки як засобу передачі знань і спілкування, але також як прийнятної мови для використання в міжнародних відносинах [2, с. 301–302].

Виклад основного матеріалу. Першим важливим етапом у розвитку англійської мови для професійного спілкування (ESP) став аналіз особливих характеристик стилістики наукового і технічного письма. Логічно, що такий підхід у вивченні англійської мови надавав особливого значення напів- або суто технічній лексиці. Р. Смоук зазначає, що робота викладачів полягала у «навчанні технічної лексики певної галузі або професії» [3, с. 23]. В той час, як детальне вивчення мови певного стилю продемонструвало дуже позитивний, своєчасний інтерес до функціональної лексики, такий підхід показав крайній ступінь концентрації на формі, але майже не запропонував пояснення того, чому і як формуються і поєднуються речення. Риторичний і дискурсивний аналіз намагалися дати відповіді на ці запитання і, на думку Т. Дадлі-Еванса, вони «запровадили ідею відношення форми мови до використання мови, що зробило її використання основним критерієм для вибору навчальних матеріалів англійської мови для професійного спілкування (ESP) [4, с. 22]. Цей новий підхід визначив риторичні функції мови як пріоритетні над її формою, і з тих пір, як чітко пояснив А. Малекі, дискурсивний аналіз «орієнтується на комунікативні цінності дискурсу, а не на лексичні та граматичні властивості стилю» [5] і підкреслив вплив сфери спілкування на дослідження та аналіз текстів. У зв'язку з цим, А. Джонс у серії дослідницьких робіт описав зміщення акценту у вивченні англійської мови для професійного спілкування (ESP) від статистичних граматичних описів до більш глибокого аналізу зв'язків між граматикою і риторикою [6]. Проте аналіз дискурсу англійської мови для професійного спілкування (ESP) був в першу чергу зосереджений на мові та не приділяв уваги розвитку навчальних навичок. Саме це пізніше стало в центрі уваги англійської мови наукового спрямування (English for Academic Purposes) підходу, який також почав самостійно розвиватися наприкінці 1970-х років. Сьогодні цей підхід набув значного поширення в академічному середовищі.

Дисципліни, орієнтовані на формування мовних навичок наприкінці 70-х років, спрямовувалися на задоволення професійних потреб слухачів при вивченні іноземних мов; щоб забезпечити досягнення такої мети, необхідно було провести аналіз цих потреб. Прихильники підходу вважали, що викладання того, як працює мова, було недостатньо; потрібно також звертатися як до процесів вивчення мови, так і до того, щоб слухачі могли застосувати ці мовні навички у виконанні професійних завдань з їхнього реального життя. І відповідно, саме мета вивчення іноземної мови стала надзвичайно важливим питанням, як, до речі, і аналіз професійних потреб [5].

Дослідження 1970-х і 1980-х років допомогли консолідувати такий підхід до вивчення англійської мови для професійного спілкування (ESP). Були опубліковані численні статті на цю тематику, як наприклад, модель аналізу потреб Мунбі та впливові праці Т. Хатчінсона і А. Вотерса. Останні два автори поставили під

сумнів багато раніш викладених ідей з приводу викладання англійської мови для професійного спілкування (ESP) і вважали, що робота зі студентами ESP повинна бути спрямована на розвиток «базової компетенції», яка допоможе йому самостійно вчитися [1, с. 70]. Вбачаючи переваги цієї концепції, Т. Хатчінсон і А. Вотерс окреслили концепцію орієнтованого на студента підходу, який зосереджується на процесі навчання, підкреслює використання вже набутих студентом навичок (на роботі або у ході академічного навчання), і враховує різні стилі навчання студентів [2, с. 25–26].

У 70-х і 80-х роках минулого століття відбувалося становлення англійської мови для професійного спілкування (ESP) як самостійного підходу до вивчення іноземної мови, що спровокувало і певні дискусії щодо особливостей впровадження такого підходу. Результати його аналізу сформувалися у двох основних поглядах: «широкий» підхід, який пропагував викладання англійської мови через теми поза професійними сферами спілкування студентів, та «вузький» підхід, який стверджував, що в центрі вивчення мови має бути саме професійна сфера розвитку студентів. Ще одна наукова суперечка 70-х і 80-х років була спрямована на питання формування навичок. Певні дослідження доводили корисність розвитку якоїсь однієї навички, особливо навички читання, однак спільнота методистів, що займається аналізом підходу ESP вважає, що таке «зосередження на одній навичці – це обмеження» [7, с. 305] і що робота над розвитком декількох навичок одночасно насправді лише покращує процеси вивчення мови. А. Джонс і Т. Дадлі-Еванс визначили, що протягом «кінця 1970-х років і всі 1980-ті роки теоретична робота, здавалося, відставала від створення бази навчальних матеріалів» [7, с. 303], що стало новим трендом роботи і досліджень у вивченні англійської мови для професійного спілкування (ESP) на той час. І нарешті, спеціалізація викладача також викликала занепокоєння. Згідно А. Джонса, проведене Тароне та групою науковців дослідження в 1981 році не тільки підтримувало риторико-граматичні теми, але також ввело поняття залучення спеціаліста з професійної сфери в якості експерта при формуванні змісту курсу англійської мови для професійного спілкування (ESP). З цього періоду до досліджень все частіше залучалися «експерти з професійної галузі» [6, с. 8]. Зміст і визначення формування навичок, розробка спеціалізованих матеріалів, та роль викладача як експерта були темами дискусій протягом 70-х і 80-х років.

Ще один важливий внесок до розповсюдження викладання англійської мови для професійного спілкування (ESP) протягом 80-х років був зроблений, на думку А. Джонса, у вигляді введення двох ключових термінів ESP: жанровий аналіз і риторичний крок, які не перестають бути предметом інтенсивної дослідницької роботи з ESP [6, с. 11–12].

Аналіз жанру був і продовжує бути процвітаючою областю дослідження. Б. Полтридж стверджує, що сьогоденне визначення жанру базується на визначенні Дж. Свейлса, який представляє жанр як «клас комунікативних

подій із загальним набором комунікативних цілей [...] визначення меж того, чим є жанр дискурс-спільноти, встановлює обмеження на те, що загалом прийнятне відповідно написання та промовляння тексту, які питання він буде вирішувати, і як він це може зробити» [8, с. 347]. Визначення цільового жанру може допомогти слухачам, що вивчають англійську мову для професійного спілкування (ESP), відтворити його і успішно брати участь в його створенні, імітуючи текстові правила і обмеження. Жанри можуть відрізнятися за своїми мовними і риторичними особливостями, але всі вони мають комунікативну мету. Ця мета може змінюватися з часом і може змінюватися навіть в різних культурах – таку концепцію А. Джонс називає «нестабільністю жанру» [6, с. 11]. Жанри можуть також бути пов'язаними і заснованими на інших жанрах, складних відносинах, які продовжують збагачувати жанровий аналіз англійської мови для професійного спілкування (ESP).

Концепція риторичного кроку є також надзвичайно важливою у підході ESP. Риторичні кроки сприяють формуванню жанру і служать комунікативній меті, що узгоджується із загальною комунікативною метою тексту. У традиційному аналізі жанру, такі елементи тексту або «функціональні компоненти» [9, с. 2] використовуються для досягнення певної визначеної риторичної мети і явно відрізняються від інших частин тексту. Таке розділення спостерігається в поділі тексту на значущі одиниці через використання парagraфів, розділів або ключових слів. Ю. Коннор стверджує, що хоча риторичні кроки і можуть відрізнятися за розміром, вони «всі містять принаймні одну пропозицію» [9, с. 6], яка базується як на загальних риторичних цілях, так і на певних умовностей, або формально прийнятих домовленостях професійної спільноти щодо форми тексту. В аналізі риторичних кроків, необхідними компонентами є показники функції тексту, її межі, а також формальні елементи їх розділу. Прикладом риторичного кроку у жанрі офіційного листа-запиту у професійній сфері управління поставками буде привітання у формальному стилі, зазначення мети звернення замовника до постачальника та посилання на діючий договір постачання послуг та необхідні артикули та найменування запитуваних товарів чи послуг.

Протягом останніх двадцяти років сфера функціонування англійської мови професійного спілкування (ESP) стрімко зростає. М.Х'юінгс, один із редакторів наукового журналу «English for Specific Purposes», проаналізував випуски журналу за останні двадцять років і дійшов певних цікавих висновків у своїй статті «Історія ESP через англійську мову для професійного спілкування». По-перше, збільшення кількості проведених досліджень за межами США і Великої Британії, як наприклад, у Центральній і Південній Америці, Китаї та Гонконгу, демонструє зростання прийняття англійської мови для професійного спілкування (ESP) як академічної дисципліни – висновок, якого також дійшов і А. Джонс. Другий цікавий висновок, що зазначається в його статті, полягає у встановленні своєрідності підходу ESP, що також включає до себе EAP (English

for Academic Purposes) та EOP (English for Occupational Purposes). По-третє, видається, що досліджувані теми стали більш орієнтованими на англійську мову для вузькоспеціалізованих цілей (EOP) і, вочевидь, вони не включають більш загальні описи програм. Сучасна тенденція, на думку М.Х'юінгса, – це аналіз тексту або дискурсу. Ця тенденція доводить «зростаюче усвідомлення того, що для забезпечення добре розроблених та ефективних курсів англійської мови для професійного спілкування (ESP) ми повинні усвідомлювати значну кількість цільових ситуацій» [10]. Викладання англійської мови для професійного спілкування (ESP) передбачає, таким чином, більш глибоке знання контексту та роботи з текстами, що безпосередньо входять до сфери професійного використання певної фахової категорії слухачів.

У період 1990-х і 2000-х років спостерігається подальше зростання кількості дослідницьких робіт і розширення списку основних тем у дослідженні англійської мови для професійного спілкування (ESP). За словами А. Джонса, поява міжнародних наукових журналів, а також помітне зростання кількості міжнародних видань і публікацій підтвердили важливість і актуальність підходу ESP сьогодні. Більше того, нові акценти вже існуючих концепцій, таких, як риторика та жанр, а також на більш глибокому і постійному аналізі корпусу досліджень, демонструють стабільний розвиток досліджень у сфері англійської мови для професійного спілкування (ESP).

Таким чином, як бачимо, англійська мова для професійного спілкування (ESP) існує як окрема галузь викладання мови вже протягом майже п'ятдесяти років. Спочатку вона була зосереджена на професійній лексиці технічних і наукових текстів, але незабаром акцент переноситься на риторичне використання мови у професійних дискурсах. Далі, чотири навички – читання, розуміння на слух, письмо та говоріння – якими нехтували всі попередні методи, переоцінили і вирішили зробити основою кожної окремої дисципліни (приміром, англійська мова для правників, англійська мова для працівників нафто та газопереробної промисловості, чи англійська мова для медичного персоналу) в залежності від результатів аналізу специфічних потреб кожної професії. Нарешті, Т. Хатчінсон і А. Вотерс допрацювали концепцію англійської мови для професійного спілкування (ESP) і визначили важливість формування у слухачів як навичок (skills), так і знання граматики та лексики – мови (language), яких вони потребують для досягнення бажаного рівня володіння професійною мовою.

Такою була сповнена змін, але плідна дорога розвитку англійської мови для професійного спілкування (ESP), і навіть якщо деякі скептики кажуть, що еволюція цього підходу до вивчення мови стосувалася в основному видів навчальних завдань (із акцентом на симуляції, рольові ігри, кейси, проекту роботу) і створення бази матеріалів, принципи і теорія ESP з часом набувають більш чіткої форми самостійного підходу.

Т. Дадлі-Еванс і М. Сент-Джон звертаються до трьох найбільш широко визнаних визначень англійської мови для професійного спілкування (ESP) в своїй вже фундаментальній

книзі «Developments in ESP: A Multidisciplinary Approach» [11]. Перше визначення було запропоноване Т. Хатчінсоном і А. Вотерсом у 1987 році, які розглядали ESP як підхід, а не продукт, маючи на увазі, що він «не передбачає особливого виду мови, навчального матеріалу або методології» [11, с. 2]. Таке визначення може вважатися найбільш загальним з усіх визначень ESP. Т. Дадлі-Еванс також цитує визначення П. Стрівенса, яке розглядає ESP через розрізнення його абсолютних і змінних характеристик. Серед деяких абсолютних ознак, він згадає взаємозв'язок ESP з іншими дисциплінарними областями і професіями, що полягає у використанні їхніх методологій та видів діяльності, їхньої орієнтації та аналіз мови, пов'язаної з професійною областю, та її контрастність із загальною англійською мовою (General English). За твердженням Л. Ентоні, під час Японської конференції з питань ESP, Т. Дадлі-Еванс включив ще одну характеристику в це визначення, яка полягає у тому, що «ESP передбачає задоволення професійних потреб» тих, хто вивчає англійську мову [12, с. 2]. Крім того, дві змінні характеристики репрезентують її обмеження з точки зору навичок, які необхідно вивчити, та відсутність заздалегідь встановленої методології. Більше того, Т. Дадлі-Еванс коротко розглядає погляд П. Робінсона на ESP як підхід, що спрямований на досягнення мети, має обмежений період часу і призначений для дорослих, що навчаються в однорідному оточенні. За словами Л. Ентоні, Т. Дадлі-Еванс також заявив, що англійська мова для професійного спілкування (ESP) зазвичай орієнтована на професіоналів або студентів вищої школи з певними базовими знаннями мови, що вивчається, але підхід ESP не обмежується виключно цими цільовими групами. Всі ці абсолютні та змінні характеристики підкреслюють цілеспрямований характер англійської мови для професійного спілкування як підходу, який формується відповідно до потреб студента.

Незважаючи на визнання сильних сторін цих визначень, Т. Дадлі-Еванс і М. Сент-Джон наполягають на тому, що ESP не слід визначити ані як дисципліну, що спрямована суто на зміст предмету, ані як окремий підрозділ загальної англійської мови. Вони вважають англійську мову професійного спілкування (ESP) дисципліною, яка намагається задовольнити потреби певної категорії, а саме представників певного професійного середовища, використовуючи методологію та матеріали із зазначеної фахової сфери, і досліджуючи мову і дискурс, пов'язані саме з цією сферою. Т. Дадлі-Еванс та М. Сент-Джон також виокремлюють три характерні аспекти: англійська мова професійного спілкування має бути пов'язана з конкретною дисципліною, використовувати методологію, відмінну від тієї, що використовується в загальній англійській мові, і повинна орієнтуватися на дорослих студентів, які вже володіють мовою на середньому або високому рівні [4, с. 131]. Таке визначення нагадує визначення П. Стрівенса, яке може вважатися найбільш повним, однак Т. Дадлі-Еванс і М. Сент-Джон удосконалюють його, опускаючи такі змінні як протиставлення ESP і загальної англійської мови, та включаючи інші, такі як цільова група, тобто на кого саме

орієнтується англійська мова для професійного спілкування (ESP). За словами Р. Смоука, «ESP є англійською мовою, що виходить з фактичних і негайних потреб тих, хто нею опановує з метою виконання своїх робочих обов'язків. ESP ґрунтується на потребах та завданнях» [3, с. 27].

Нарешті, К. Гейтхаус звертається саме до назви галузі у своїй доповіді «Ключові питання у розробці навчального плану англійської мови для професійного спілкування», де вона аналізує значення слова «професійний» і пояснює, що воно відноситься саме до специфіки мети або цілей цієї сфери викладання, а не до особливих стилів або лексики [13].

Отже, ми бачимо, що всі попередні визначення певною мірою сприяли становленню цієї галузі, кращому виокремленню області застосування і мети англійської мови для професійного спілкування (ESP). Всі вони вибудували нішу для викладання іноземної мови для професійного спілкування, і всі вони підкреслюють, що «в ESP... мета навчання першочергово і безпосередньо пов'язана з тим, які саме завдання слухачеві необхідно виконувати на своїй роботі» [14, с. 6]. Програма вивчення іноземної мови для професійного спілкування формується з потреб слухачів і продовжує звертатися до їхньої мети вивчення мови, яка у найкращий спосіб може допомогти їм спілкуватися в умовах глобалізованого світу, де реалізація нагальних потреб найкращим чином може бути задоволена вивченням професійних аспектів спілкування іноземною мовою.

Висновки з дослідження. Початок розвитку англійської мови для професійного спілкування (ESP) у 1960-х роках був спрямований на граматичний аналіз технічних текстів. До кінця десятиліття актуальність отримав аналіз дискурсу, і в 1970-х роках акцент на необхідних професійних навичках студентів став поштовхом до проведення аналізу потреб. Протягом 80-х років підхід, у центрі уваги якого знаходиться особистість студента, набуває широкого розповсюдження, і розроблені методичні матеріали намагаються задовольнити потреби цього нового напрямку. За майже двадцять років нового тисячоліття ми стали свідками зростання інтересу до англійської мови для професійного спілкування (ESP) як широкого теоретичного і практичного поля для досліджень.

Визначення англійської мови для професійного спілкування (ESP) вдосконалювалися з часом: кожна з них засвідчила зміни у поглядах теоретиків, дослідників і практиків. Втім, всі наведені у цьому оглядовому дослідженні визначення мають спільні елементи, які деколи називають «абсолютними» характеристиками і що визначають мету англійської мови для професійного спілкування (ESP), як таку, що спрямована на задоволення професійних потреб у комунікації певної цільової групи слухачів.

Зважаючи на те, що зміни є константою в нашому глобалізованому світі і чи не щороку виникають нові професії, можна з впевненістю стверджувати, що англійська мова для професійного спілкування буде розвиватися, як теоретично, так і з точки зору навчальних практик, а її дослідження поповнюватиметься новими фундаментальними та емпіричними роботами.

Список літератури:

1. Hutchinson T., Waters A. English for specific purposes: A learning-centred approach. Cambridge : Cambridge University Press, 1987.
2. Dudley-Evans T., St John M. Developments in English for specific purposes: A multi disciplinary approach. Cambridge : Cambridge University Press, 1998.
3. Smoak R. What is English for specific purposes? English Teaching Forum Online, 41(2), 2003. Pp. 22–27. Retrieved October 6, 2018, from: http://americanenglish.state.gov/files/ae/resource_files/03-41-2-g.pdf
4. Dudley-Evans T. English for specific purposes. In R. Carter & D. Nunan (Eds.). Teaching English to speakers of other languages. Cambridge : Cambridge University Press. 2001. Pp. 131–136.
5. Maleki A. ESP Teaching: A Matter of Controversy. ESP-World, 7(17). 2008. Retrieved September 21, 2018, from: http://www.esp-world.info/Articles_17/issue_17.htm
6. Johns A. The history of English for specific purposes research. In B. Paltridge & S. Starfield (Eds.). The handbook of English for specific purposes. Oxford : Wiley-Blackwell, 2013. Pp. 5–30.
7. Johns A., Dudley-Evans T. English for specific purposes: International in scope, specific in purpose. TESOL Quarterly, 25(2), 1991. Pp. 297–314. Retrieved from: <http://www.jstor.org/stable/3587465>
8. Paltridge B. The history of English for specific purposes research. In B. Paltridge & S. Starfield (Eds.). The handbook of English for specific purposes. 2013. Pp. 347–366.
9. Connor U. Variation in rhetorical moves in grant proposals of US humanists and scientists. Text-Interdisciplinary Journal for the Study of Discourse, 20(1), 2000. Pp. 1–28.
10. Hewings M. A history of ESP through 'English for specific purposes'. ESP-World, 1(3). 2002. Retrieved September 21, 2018, from: http://www.esp-world.info/Articles_3/issue_3.html
11. Dudley-Evans T., St John M. Developments in English for specific purposes: A multi-disciplinary approach. Cambridge : Cambridge University Press, 1998.
12. Anthony L. Defining English for specific purposes and the role of the ESP practitioner. Center for Language Research 1997 Annual Review, 1997. Pp. 115–120. Retrieved September 21, 2018, from: www.antlab.sci.waseda.ac.jp/abstracts/Aizukiyo97.pdf
13. Gatehouse K. Key issues in English for specific purposes. The Internet TESL Journal. 2001. Retrieved August 9, 2018 from: <http://iteslj.org/Articles/Gatehouse-ESP.html>
14. Harding K. English for specific purposes: Resource Books for Teachers. Oxford : Oxford University Press, 2007.

References:

1. Hutchinson T., Waters A. English for specific purposes: A learning-centred approach. Cambridge : Cambridge University Press, 1987.
2. Dudley-Evans T., St John M. Developments in English for specific purposes: A multi disciplinary approach. Cambridge : Cambridge University Press, 1998.
3. Smoak R. What is English for specific purposes? English Teaching Forum Online, 41(2), 2003. Pp. 22–27. Retrieved October 6, 2018, from: http://americanenglish.state.gov/files/ae/resource_files/03-41-2-g.pdf
4. Dudley-Evans T. English for specific purposes. In R. Carter & D. Nunan (Eds.). Teaching English to speakers of other languages. Cambridge : Cambridge University Press. 2001. Pp. 131–136.
5. Maleki A. ESP Teaching: A Matter of Controversy. ESP-World, 7(17). 2008. Retrieved September 21, 2018, from: http://www.esp-world.info/Articles_17/issue_17.htm
6. Johns A. The history of English for specific purposes research. In B. Paltridge & S. Starfield (Eds.). The handbook of English for specific purposes. Oxford : Wiley-Blackwell, 2013. Pp. 5–30.
7. Johns A., Dudley-Evans T. English for specific purposes: International in scope, specific in purpose. TESOL Quarterly, 25(2), 1991. Pp. 297–314. Retrieved from: <http://www.jstor.org/stable/3587465>
8. Paltridge B. The history of English for specific purposes research. In B. Paltridge & S. Starfield (Eds.), The handbook of English for specific purposes. 2013. Pp. 347–366.
9. Connor U. Variation in rhetorical moves in grant proposals of US humanists and scientists. Text-Interdisciplinary Journal for the Study of Discourse, 20(1), 2000. Pp. 1–28.
10. Hewings M. A history of ESP through 'English for specific purposes'. ESP-World, 1(3). 2002. Retrieved September 21, 2018, from: http://www.esp-world.info/Articles_3/issue_3.html
11. Dudley-Evans T., St John M. Developments in English for specific purposes: A multi-disciplinary approach. Cambridge : Cambridge University Press, 1998.
12. Anthony L. Defining English for specific purposes and the role of the ESP practitioner. Center for Language Research 1997 Annual Review, 1997. Pp. 115–120. Retrieved September 21, 2018, from: www.antlab.sci.waseda.ac.jp/abstracts/Aizukiyo97.pdf
13. Gatehouse K. Key issues in English for specific purposes. The Internet TESL Journal. 2001. Retrieved August 9, 2018 from: <http://iteslj.org/Articles/Gatehouse-ESP.html>
14. Harding K. English for specific purposes: Resource Books for Teachers. Oxford : Oxford University Press, 2007.